

Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24

Č.j.: ZSHOR – 664 / 2024

Sp.Zn.: 1.4.1 / A5



**ŠKOLNÍ PLÁN**  
**ENVIRONMENTÁLNÍ**  
**VÝCHOVY, VZDĚLÁVÁNÍ A**  
**OSVĚTY**  
***(pro školní rok 2024/2025)***

Zpracovala: Mgr. Petra Charvátová, koordinátor EVVO

„Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) by měla vést k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a k úctě k životu ve všech jeho formách (§ 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí).“

### **Motto: „Milujeme přírodu a chceme zdravé prostředí“**

Školní program EVVO Základní školy Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 je zpracováván jako dlouhodobý dokument, do kterého jsou dále dle potřeb školy zapracovány krátkodobé akční cíle programu na nejbližší školní rok. Školní program EVVO je úzce provázán se školním vzdělávacím programem, zejména v rovině vzdělávacích cílů a výstupů, výchovných a vzdělávacích strategií, forem výuky, učebních osnov a evaluace.



## VZDĚLÁVACÍ CÍL ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Environmentální výchova vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí a zároveň k jejich aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových i prostorových.

Cílem environmentální výchovy na naší škole je rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) potřebných pro odpovědné jednání. Tedy takové, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí.

Environmentální výchova ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

Environmentální výchova se uskutečňuje jak v rovině rozvíjení vědomostí, dovedností, schopností žáků, tak v rovině působení na formování jejich postojů a hodnot.

**Základní dokumenty, z nichž vycházíme při realizaci environmentální výchovy na naší škole, jsou:**

- *program OSN Desetiletí pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji,*
- *Strategie udržitelného rozvoje České republiky – usnesení vlády č. 1048 z roku 2000,*
- *Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č. j. 16745/2008 –22,*
- *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v aktuálním znění,*
- *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon),*
- *Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí ve znění pozdějších předpisů.*

### **Environmentální výchovou a osvětou rozumíme:**

- *vést žáky k získání znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí v lokálním i globálním rozměru,*
- *vytvářet možnost konkrétních situací a příkladů, v nichž žáci projevují svůj vztah k přírodě a učí se zodpovědnému jednání,*
- *působit na utváření životního stylu a hierarchie životních hodnot ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje.*

### **Rozvíjení klíčových kompetencí v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím:**

#### Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální

- *aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problém životního prostředí,*
- *hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,*
- *schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.*

#### Kompetence pracovní

- *využívat praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě.*

#### Kompetence občanské

- *znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování,*
- *rozumět jedinečnosti našeho regionu a jeho potřebám,*
- *uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí,*
- *porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,*
- *orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody,*
- *poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,*

- *odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,*
- *projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk,*
- *oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny,*
- *vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.*

#### **Mezi dlouhodobé cíle zařazujeme:**

- *praktickými formami výuky vést žáky k poznávání rozmanitosti přírody a životního prostředí, propojovat informace s osobní zkušeností,*
- *zapojovat žáky do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem města - čištění okolí řeky, sledování*
- *vést žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy,*
- *navazovat spolupráci s ekologickými institucemi (Iris)*
- *v oblasti postojů vést žáky k odmítání lhostejných nebo negativních projevů k životnímu prostředí,*
- *různými formami výuky a projektů si připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí*

#### **Zapojili jsme se do programu k získání titulu SVĚTOVÁ ŠKOLA.**

##### **Světová škola je místem, kde:**

- *globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy,*
- *se žáci pod vedením týmu učitelů zabývají aktivně světovým děním a sledují aktuální vývoj ve světě,*
- *žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice,*
- *žáci identifikují místní problémy s globálním přesahem a usilují o jejich řešení,*
- *je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce,*
- *je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.*

### **Zapojením do programu získáme:**

- prestižní ocenění, které zaštiťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a OSN Česká republika,
- zdarma vzdělávací kurz pro učitele Světová akademie v rozsahu 36 hodin a další vzdělávací semináře,
- obsáhlou sadu lekcí, výukových materiálů a metodik k výuce o globálních tématech,
- metodickou podporu při zařazování průřezových témat do výuky,
- konzultace při začleňování témat globálního vzdělávání do Školního vzdělávacího programu,
- inspiraci pro strukturu plánování a sledování pokroku školy prostřednictvím evaluace učitelů a žáků,
- podporu soudržnosti komunity a aktivní občanství žáků,
- podporu pro systematickou spolupráci s externími partnery (např. charitativní organizace, knihovny, spolky, atd.).

### **Zapojili jsme se do projektu CÍRKULÁRNÍ EKONOMIKA.**

Cirkulární ekonomika neboli oběhové hospodářství je relativně nový pojem, ale ve skutečnosti se jedná jen o návrat k selskému rozumu. Jde o to, že se celá společnost zamýšlí nad tím, jak využívat zpracované zdroje a materiály (tedy vše, co máme) i poté, co doslouží. Cílem takového snažení je ochrana životního prostředí a šetření přírodních zdrojů, které není třeba v takové míře z přírody brát, nadužívat, a žít tak na úkor dalších generací, jak je tomu dnes.

## VÝUKA

Stěžejní témata environmentálního vzdělávání jsou v ŠVP integrována do výuky vybraných předmětů, zejména přírodovědy, přírodopisu, zeměpisu, chemie, jazyka českého, občanské výchovy, tělesné výchovy, pracovních činností, fyzice a výchově ke zdraví.

Environmentální výchova je začleňována do jednotlivých vzdělávacích oborů jako průřezové téma, a to v těchto čtyřech základních tematických okruzích:

- **Ekosystémy** (Pp, Př, Z, Čj, Ov, Vz),
- **Základní podmínky života** (Pp, Př, Ch, Z, Čj, Vz),
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** (Pp, Př, Ch, Z, Vz, Fy, Ov, Čj, PČ), - **Vztah člověka k prostředí** (Pp, Př, Ch, Z, Tv, PČ, Čj, Ov, Vz).

**Motto: „Pokud skutečně milujete přírodu, najdete krásu ve všem.“**

**Vincent van Gogh (holandský malíř)**



### Stěžejní akce EVVO ve školním roce 2024/2025:

#### Dlouhodobé činnosti:

1. *Sběr papíru a jeho odvoz*
2. *Sběr baterií*
3. *Sběr a odvoz elektrozařízení*
4. *V PČ úpravy a úklid okolí školy*
5. *Začleňování vhodných témat EVVO do výuky*
6. *Recyklohraní*

*7. Spolupráce s IRIS, s muzeem a městskou knihovnou*

Krátkodobé činnosti:

- 1. Projekt „Den Země“*
- 2. Projekt „Den Vody“*
- 3. Spolupráce s MŠ v Prostějově*
- 4. Úklid lesoparku Hloučela*
- 5. V PČ výroba „hotelů pro hmyz“*
- 6. Větší využití školní zahrady, ať příroda učí s námi*
- 7. Vzdělávací program „Tonda Obal na cestách“*
- 8. Školní badatelské projekty v rámci cirkulární ekonomiky*

---

Mgr. Bc. Petra Rubáčová  
ředitelka školy

---

Mgr. Petra Charvátová  
koordinátorka EVVO

V Prostějově, dne 1. 9. 2024